

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokka VTAE 2025 Varhaiskasvatus ja esi- ja perusopetus

Sivistys- ja tiedejaosto 3.10.2025

Uudet säästöt vuodesta 2026 lukien

- Kuntien peruspalveluiden valtionosuusleikkaus 75 milj. Euroa (VM pääluokka)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuussäästö 7 milj. euroa, joka kompensoidaan korottamalla enimmäismaksuja

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus

- Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kehittämisen lisäys 50 milj. euroa
 - Määrärahalisäys kohdistetaan oppimisen tuen uudistamisen toimenpiteisiin, yksityisten opetuksen järjestäjien rahoituksen nostamiseen 100 prosenttiin ja vuosiviikkotuntien lisäämiseen.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstöpulan ratkaisemista jatketaan täydennyskoulutusmallin avulla, ja tähän osoitetaan 6 miljoonaa euroa
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen lisäopetukseen kohdistetaan n. 20,3 miljoonaa euroa

Perustaitojen ja -valmiuksien parantamisen toimet, lukutaito ja oppimisen tuki 1/4

- Hallitus on lisännyt perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla. Tuntilisäykset ovat tulleet voimaan peruskouluissa 1.8.2025. Vuosiviikkotuntien lisäämiseen kohdistettiin 20,6 miljoonaa euroa.
- Hallitusohjelman mukaisesti hallitus vakiinnuttaa tasa-arvoavustuksen rahoituksen määrärahatason. Vuosina 2024–2026 avustusta on maksettu vuositasolla noin 50 miljoonaa euroa. Kolmen vuoden aikana yhteensä 145 milj. euroa. Vuodesta 2027 alkaen tasa-arvoavustuksen määrärahataso vakiintuu noin 75 miljoonaan euroon vuodessa.

- Hallitus on uudistanut esi- ja perusopetuksen oppimisen tukea koskevan lainsäädännön. Uudistettu lainsäädäntö on tullut voimaan 1.8.2025. Uudistetun lainsäädännön mukaiset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sekä niiden mukaisesti päivitettyt paikalliset opetussuunnitelmat ovat tulleet voimaan 1.8.2025 alkaen.
- Uudistuksen toteutukseen on varattu pysyvää rahoitusta n. 97 miljoonaa vuodesta 2026 alkaen, ja sen toimeenpanemiseksi huolehditaan kaikkien opettajien ja koulujen johdon osaamisen vahvistamisesta valtakunnallisesti.
- Opetushallitus on jatkanut vuonna 2021 hyväksytyn kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanoa ja tukea. Talousarviossa on varattu toimintaan vuodelle 2026 yhteensä 1 550 000 euroa.

- Hallituksen esitys perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 103/2025 vp). Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi perusopetuslakiin säännökset valmistavan opetuksen lisäopetuksesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin säännökset uuden valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoituksesta.
- Esityksessä ehdotetaan myös aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien enimmäismaksujen määrää korotettavaksi, mikä kompensoisi kunnille aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuteen tehtävää valtion rahoituksen leikkausta. Lisäksi maksut sidottaisiin indeksiin.
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen lisäopetukseen esitetään yhteensä 20,279 miljoonaa euroa

- Hallituksen puoliväliriihessä tehtiin maahanmuuttotaustaisten lasten ja nuorten koulutuksen vahvistamiseen liittyviä päätöksiä.
- Hallitus tukee 8 miljoonalla eurolla opetuksen järjestäjien edellytyksiä vahvistaa suomi ja ruotsi toisena kielenä -oppimäärää koskevan opetuksen vaikuttavuutta ja varmistaa opetuksen kohdentamisen siitä hyötyville oppilaille.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut Opetushallitukselle määräyksen uudistaa suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet. Puoliväliriihen määräraha tukee opetuksen järjestäjien toimeenpanotyötä. Määräraha on yksivuotinen.

Hallitusohjelman mukainen lisärahoitus varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien aloituspaikkojen lisäämiseen

- Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien aloituspaikkoja yliopistoissa on lisätty. Tällä hallituskaudella kohdennettiin vuonna 2024 16.2 milj. euron rahoitus uusiin aloituspaikkoihin. Tällä rahoituksella saadaan yhteensä 875 uutta aloituspaikkaa seitsemään yliopistoon, joista 60 aloituspaikkaa on ruotsinkielistä.
- Suurten kaupunkien kanssa strateginen allianssimenettely, jossa valtio tulee kumppaniksi kuuden suurimman kaupungin eli Espoon, Helsingin, Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan (C6-kunnat) kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan.
- Täydennyskoulutusmallin pilotti: C6-kunnat saavat valtion hankeavustusta yhteensä 6 miljoonaa euroa vuodessa varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen sosionomien tilaustutkintokoulutusten hankkimiseen omalle varhaiskasvatuksen lastenhoitajina työskentelevälle henkilöstölleen. Hankeavustus on jaettu ensimmäisen kerran maaliskuussa 2025. Hankeavustus on monivuotinen. Tällä hankkeella tavoitellaan yhteensä 2000 uutta varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen sosionomia.